

Lescha davart l'integraziun sociala e professiunala da persunas cun impediments (lescha d'integraziun da persunas cun impediments; LIPI)

dals ...

Il cussegl grond dal chantun Grischun,

sa basond sin ils art. 31 ed 86 da la constituziun chantunala, sunter avair gi invista da la missiva da la regenza dals ...,

concluda:

I. Disposiziuns generalas

Art. 1

L'intent da questa lescha è l'integraziun sociala e professiunala da Intent persunas cun impediments.

Art. 2

¹ Sco persunas cun impediments en il senn da questa lescha valan umans ch'èn fermamain dischavantagiads pervia da mendas corporalas, spiortalas, psichicas, linguisticas u sensoricas, e quai uschè ferm che lur participaziun a la scolaziun, a la vita professiunala u a la vita sociala è difficultada per adina u per in temp pli lung. Champ d'applicaziun

² Questa lescha cumpiglia persunas cun impediments maiorennas che han lur domicil da dretg civil en il chantun Grischun.

³ Il departament po conceder excepziunalmain prestaziuns tenor questa lescha a persunas cun impediments betg maiorennas.

Art. 3

Il gener da l'impediment, las abilitads ed ils basegns sco er Princip l'autodeterminaziun da las persunas cun impediments ston vegnir resguardads uschè bain sco pussaivel tar tut las purschidas.

II. Integraziun sociala

1. EN GENERAL

Art. 4

Princip

¹ Il chantun presta contribuziuns a purschidas da l'integraziun sociala da persunas cun impediments.

² Sco purschidas da l'integraziun sociala en il senn da questa lescha valan plazzas d'abitar protegidas, accompagnaments d'abitar sco er purschidas d'integraziun e da cussegliaziun.

2. PLAZZAS D'ABITAR PROTEGIDAS ED ACCOMPAGNAMENT D'ABITAR

Art. 5

Obligaziun da dumandar ina permissiun

La gestiun da plazzas d'abitar protegidas e d'accompagnaments d'abitar dovra ina permissiun.

Art. 6

Permissiun

La permissiun per plazzas d'abitar protegidas u per accompagnaments d'abitar vegn concedida, sche las pretensiuns che la regenza ha fixà per la qualitat, per la gestiun, per l'infrastructura e per la furma d'organisaziun èn ademplidas.

Art. 7

Dretg da survegnir contribuziuns

¹ La premissa per conceder contribuziuns è la renconuschientscha da la furnitura u dal furnitur da prestaziuns.

² La renconuschientscha vegn concedida, sche la furnitura u il furnitur da prestaziuns ha ina permissiun e sche la purschida correspunda a la planisaziun chantunala da las purschidas.

Art. 8

Plazzas d'abitar protegidas
1. contribuziuns da gestiun

¹ A furnituras ed a furniturs da prestaziuns renconuschids conceda il chantun contribuziuns per manar plazzas d'abitar protegidas. Las contribuziuns da gestiun per persuna cun impediments accompagnada vegnan pajadas en furma d'ina pauschala, da la quala vegn deducida la participaziun als custs da la persuna cun impediments tenor l'artitgel 14.

² La pauschala sa cumpona d'ina part d'assistenza e d'ina part d'object.

³ La part d'assistenza per mintga stgalim da basegn d'assistenza s'orientescha a la media dals custs da la realisaziun economica da las prestaziuns. La basa furman las categorias dal basegn d'assistenza e las calculaziuns dals custs controlladas dals onns passads.

⁴ La part d'object s'orientescha a la media dals custs e dals retgavs da la realisaziun economica da las prestaziuns. La basa furman las calculaziuns dals custs controlladas dals onns passads.

⁵ La regenza fixescha las pauschalas. Ella po resguardar midadas dals custs envers la basa che vegnan chaschunadas da facturs exogens.

Art. 9

¹ Per las reservas che vegnan furmadas or da contribuziuns da gestiun tenor l'artitgel 8 vegn fixada ina tariffa maximala. 2. reservas

² La regenza fixescha l'utilisaziun da las reservas e la tariffa maximala.

³ Sche las reservas surpassan la tariffa maximala, vegnan scursanidas las contribuziuns.

Art. 10

¹ A furnituras ed a furniturs reconuschids da prestaziuns per plazzas d'abitar protegidas conceda il chantun contribuziuns d'almain 35 pertschient e da maximalmain 85 pertschient dals custs imputabels per la cumpra, per construcziuns novas, per renovaziuns e per engrondiments d'immobiglias, per la sanaziun d'edifizis existents sco er per l'acquisiziun dals bains immobigliaris necessaris. 3. contribuziuns da cumpra e da construcziun per immobiglias

² Contribuziuns vegnan mo concedidas a projects che correspundan a la planisaziun chantunala da la purschida. L'import da la contribuziun dependa da la capacita da prestaziun da la furnitura u dal furnitur da prestaziuns ubain da l'instituziun responsabla.

³ Investiziuns en immobiglias per dapli che 50 000 francs ston vegnir suttamessas ordavant al departament per l'approvaziun.

⁴ Sche l'approvaziun necessaria na vegn betg dumandada, sche l'investiziun vegn fatga malgrà la nunapprovaziun u sche cundiziuns e pretensiuns na vegnan betg observadas, na pon ils custs consecutivs betg vegnir imputads per eruir la part d'object da la pauschala.

⁵ Las immobiglias ston vegnir duvradas 50 onns per l'intent che furma la basa per survegnir las contribuziuns.

Art. 11

¹ Il chantun presta contribuziuns als custs imputabels per l'acquisiziun da mobiglias che na stattan betg en connex cun in project da construcziun ch'è suttamess a l'obligaziun da dumandar ina permissiun e che na vegnan betg subvenziunadas tras las contribuziuns da gestiun. 4. contribuziuns d'acquisiziun per mobiglias

² Acquisiziuns fin 50 000 francs èn cuntegnidas en la part d'object da la pauschala. L'acquisiziun, il leasing u la locaziun da mobiglias, da las qualas la valor da nov importa pli che 50 000 francs, ston vegnir suttamess ordavant al departament per l'approvaziun

³ Sche l'approvaziun necessaria na vegn betg dumandada, sche l'acquisiziun vegn fatga malgrà la nunapprovaziun u sche cundiziuns e pretensiuns na vegnan betg observadas, na pon ils custs consecutivs betg vegnir imputads per eruir la part d'object da la pauschala.

⁴ L'import da la contribuziun dependa da la capacita da prestaziun da la furnitura u dal furnitur da prestaziuns ubain da l'instituziun responsabla.

Art. 12

Contribuziuns per l'accompagnament d'abitar

¹ A furnituras ed a furniturs da prestaziuns reconuschids po il chantun conceder contribuziuns per l'accompagnament d'abitar da personas cun impediments. Las contribuziuns per persuna cun impediments accompagnada vegnan pajadas en furma d'ina pauschala, da la quala vegn deducida la participaziun als custs da la persuna cun impediments tenor l'artitgel 14.

² La pauschala s'orientescha a la media dals custs da la realisaziun economica da las prestaziuns tut tenor il stgalim da basegn d'assistenza. La basa furman las categorias dal basegn d'assistenza e las calculaziuns dals custs controlladas dals onns passads.

³ La regenza fixescha las pauschalas.

Art. 13

Contribuziuns da promoziun

A furnituras ed a furniturs da prestaziuns reconuschids da plazzas d'abitar protegidas u d'accompagnaments d'abitar po il chantun conceder contribuziuns da promoziun temporaras per promover l'integraziun e per augmentar l'indipendenza da las personas cun impediments.

Art. 14

Participaziun als custs da las personas cun impediments

¹ Personas cun impediments che profitan d'in plazza d'abitar protegida u d'in accompagnament d'abitar ston sa participar als custs correspundents.

² La regenza fixescha las taxas per ils dis da preschientscha e per ils dis d'absenza.

³ Sch'ina persuna na po betg pajar u na po betg pajar cumplainamain la taxa, perquai ch'ina renta da la AI u perquai che prestaziuns supplementaras mancan, po sia taxa vegnir reducida da la furnitura u dal furnitur da prestaziuns suenter ch'il chantun ha approvà quai. La differenza va sin donn e cust dal chantun.

3. PURSCHIDAS DA CUSSEGLIAZIUN E D'INTEGRAZIUN

Art. 15

Dretg da survegnir contribuziuns

¹ La premissa per conceder contribuziuns è la reconuschientscha da la purschida.

² La reconuschientscha vegn concedida, sche la purschida è adattada per promover ina persuna cun impediments e sch'ella corresponda a la planisaziun chantunala da la purschida.

Art. 16

Contribuziuns

A furnituras ed a furniturs da prestaziuns reconuschids po il chantun conceder contribuziuns per purschidas da cussegliaziun e d'integraziun.

III. Integraziun professiunala

1. EN GENERAL

Art. 17

¹ Il chantun paja contribuziuns a purschidas da l'integraziun professiunala da persunas cun impediments. Princip

² Sco purschidas da l'integraziun professiunala valan plazzas da lavur protegidas, plazzas da structuradas dal di protegidas, accompagnaments da lavur e plazzas da lavur integrativas.

³ Sche pussaivel occupa il chantun persunas cun impediments.

2. PLAZZAS DA LAVUR E PLAZZAS DA STRUCTURAS DAL DI PROTEGIDAS ED ACCOMPAGNAMENT DA LAVUR

Art. 18

La gestiun da plazzas da lavur protegidas, da plazzas da structuradas dal di protegidas e d'accompagnaments da lavur dovra ina permissiun. Obligaziun da dumandar ina permissiun

Art. 19

La permissiun vegn concedida, sche las pretensiuns che la regenza ha fixà per la qualitat, per la gestiun, per l'infrastructura e per la furma d'organisaziun per plazzas da lavur protegidas u per l'accompagnament da lavur è garantidas. Permissiun

Art. 20

¹ La premissa per conceder contribuziuns è la renconuschientscha da la furnitura u dal furnitur da prestaziuns. Dretg da survegnir contribuziuns

² La renconuschientscha vegn concedida, sche la purschida correspunda a la planisaziun chantunala da las purschidas e sche la furnitura u il furnitur da prestaziuns posseda ina permissiun.

Art. 21

¹ A furnituras ed a furniturs da prestaziuns renconuschids conceda il chantun contribuziuns per manar plazzas da lavur e plazzas da structuradas dal di protegidas. Las contribuziuns da gestiun per persuna cun impediments accompagnada vegnan pajadas en furma d'ina pauschala, da la quala vegn deducida la participaziun als custs da la persuna cun impediments tenor l'artitgel 27. Plazzas da lavur e plazzas da structuradas dal di protegidas
1. contribuziuns da gestiun

² La pauschala sa cumpona d'ina part d'assistenza e d'ina part d'object.

³ La part d'assistenza per mintga stgalim da basegn d'assistenza s'orientescha a la media dals custs da la realisaziun economica da las

prestaziuns. La basa furman las categorias dal basegn d'assistenza e las calculaziuns dals custs controlladas dals onns passads.

⁴ La part d'object s'orientescha a la media dals custs e dals retgavs da la realisaziun economica da las prestaziuns sco er als tips da purschida. La basa furman las calculaziuns dals custs controlladas dals onns passads.

⁵ La regenza fixescha las pauschalas. Ella po resguardar midadas dals custs envers la basa che vegnan chaschunadas da facturs exogens.

Art. 22

2. reservas

¹ Per las reservas che vegnan furmadas or da contribuziuns da gestiun tenor l'artitgel 21 vegn fixada ina tariffa maximala.

² La regenza fixescha l'utilisaziun da las reservas e la tariffa maximala.

³ Sche las reservas surpassan la tariffa maximala, vegnan scursanidas las contribuziuns.

Art. 23

3. contribuziuns da cumpra e da construcziun per immobiglias

¹ A furnituras ed a furniturs renconuschids da prestaziuns conceda il chantun contribuziuns d'almain 35 pertschient e da maximalmain 85 pertschient dals custs imputabels per la cumpra, per construcziuns novas, per renovaziuns e per engrondiments d'immobiglias, per la sanaziun d'edifizis existents sco er per l'acquisiziun dals bains immobigliars necessaris.

² Contribuziuns vegnan mo concedidas a projects che correspundan a la planisaziun chantunala da la purschida. L'import da la contribuziun dependa da la capacitat da prestaziun da la furnitura u dal furnitur da prestaziuns ubain da l'instituziun responsabla.

³ Investiziuns en immobiglias per dapli che 50 000 francs ston vegnir sutmessas ordavant al departament per l'approvaziun.

⁴ Sche l'approvaziun necessaria na vegn betg dumandada e sche l'investiziun vegn fatga malgrà la nunapprovaziun u sche cundiziuns e pretensiuns na vegnan betg observadas, na pon ils custs consecutivs betg vegnir imputads per eruir la part d'object da la pauschala.

⁵ Las immobiglias ston vegnir duvradas 50 onns per l'intent che furma la basa per survegnir las contribuziuns.

Art. 24

4. contribuziuns d'acquisiziun per mobiglias

¹ Il chantun presta contribuziuns als custs imputabels per l'acquisiziun da mobiglias che na stattan betg en connex cun in project da construcziun ch'è sutmess a l'obligaziun da dumandar ina permissiun e che na vegnan betg subvenziunadas tras las contribuziuns da gestiun.

² Acquisiziuns fin 50 000 francs èn cuntegnidas en la part d'object da la pauschala. L'acquisiziun, il leasing u la locaziun da mobiglias, da las

qualas la valur da nov importa pli che 50 000 francs, ston vegnir sutmess ordavant al departament per l'approvaziun

³ Sche l'approvaziun necessaria na vegn betg dumandada, sche l'investiziun vegn fatga malgrà la nunapprovaziun u sche cundiziuns e pretensiuns na vegnan betg observadas, na pon ils custs consecutivs betg vegnir imputads per eruir la part d'object da la pauschala.

⁴ L'import da la contribuziun dependa da la capacitad da prestaziun da la furnitura u dal furnitur da prestaziuns ubain da l'instituziun responsabla.

Art. 25

¹ A furnituras ed a furniturs da prestaziuns renconuschids po il chantun conceder contribuziuns als accompagnaments da lavur. Las contribuziuns per persuna cun impediments accompagnada vegnan pajadas en furma d'ina pauschala, da la quala vegn deducida la participaziun als custs da la persuna cun impediments tenor l'artitgel 27.

Contribuziuns per l'accompagnament da lavur

² La pauschala s'orientescha a la media dals custs da la realisaziun economica da las prestaziuns tut tenor il stgalim da basegn d'assistenza. La basa furman las categorias dal basegn d'assistenza e las calculaziuns dals custs controlladas dals onns passads.

³ La regenza fixescha las pauschalas.

Art. 26

A furnituras ed a furniturs da prestaziuns renconuschids da plazzas da lavur protegidas u d'accompagnaments da lavur po il chantun conceder contribuziuns da promoziun temporaras per promover l'integraziun e per augmentar l'indipendenza da las persunas cun impediments.

Contribuziuns da promoziun

Art. 27

Persunas cun impediments che survegnan ina indemnizaziun a persunas dependentas d'agid ston sa participar als custs d'assistenza cun in terz da l'indemnizaziun simpla a persunas dependentas d'agid, e quai per di d'assistenza entir.

Participaziun als custs da las persunas cun impediments

3. PLAZZAS DA LAVUR INTEGRATIVAS EN MANASCHIS DA L'ECONOMIA PRIVATA

Art. 28

¹ Manaschis da l'economia privata che porschan plazzas d'emprendissadi e da lavur per persunas cun impediments po il chantun sustegnair cun als cussegliar e cun als conceder contribuziuns.

Prestaziuns a manaschis da l'economia privata

² Il chantun surpiglia maximalmain ils custs supplementars che vegnan chaschunads da l'impediment, uschenavant che quels na vegnan betg

cuvrids da l'assicuranza d'invaliditad federala, d'ulteriuras assicuranzas u en outra moda.

Art. 29

Dretg da
survegnir
contribuziuns

¹ La premissa per conceder contribuziuns è la renconuschientscha da la piazza integrativa.

² La renconuschientscha vegn concedida, sche la purschida promova l'integraziun d'ina persuna cun impediments.

IV. Prestaziuns interchantunalas

Art. 30

Custs

¹ Sch'igl è necessari da collocar ina persuna cun impediments en ina instituziun ordaifer il chantun, sa participescha il chantun als custs, sche l'instituziun è renconuschida da la cunvegna interchantunala davart las instituziuns socialas (CIIS). Per conceder la participaziun als custs vegni premess ch'il chantun dettia ses consentiment a l'entrada en l'instituziun.

² Las personas cun impediments ston sa participar als custs conform a la participaziun als custs tenor l'artitgel 14.

V. Planisaziun, gestiun da la contribuziun e surveglianza

Art. 31

Analisa dal
basegn e
planisaziun da la
purschida

¹ L'analisa dal basegn e la planisaziun da la purschida furman la basa per la direcziun strategica da las purschidas da l'agid a personas cun impediments en il chantun, per renconuscher las personas che han il dretg da survegnir contribuziuns e per conceder las contribuziuns.

² La regenza fixescha periodicamain la planisaziun da la purschida.

Art. 32

Contracts da
prestaziuns

¹ Il chantun e las furnituras ed ils furniturs da prestaziuns che han il dretg da survegnir contribuziuns per plazzas d'abitar e da lavur protegidas, per accompagnaments d'abitar e da lavur sco er per purschidas da cussegliaziun e d'integraziun fan contracts da prestaziuns. Ils contracts da prestaziuns valan per regla 4 onns.

² Ils contracts da prestaziuns reglan almain la qualidad e la quantidad da la purschida, la controlla da las prestaziuns che vegnan messas a quint ed ils princips da l'indemnisaziun da las prestaziuns.

³ Cumpetent per far contracts da prestaziuns è il departament.

Art. 33

Gestiun e
contabilitad

¹ Las furnituras ed ils furniturs da prestaziuns reconuschids èn obligads da manar il manaschi en moda spargnusa e conform a lur incumbensas, e quai sin basa d'utilitad publica.

² Il chantun po relaschar prescripziuns davart la gestiun, davart il rendaquint, davart la concepziun da las taxas, davart ils plans da las plazzas da lavur e da la classificaziun sco er davart las cundiziuns d'engaschament per il personal da las furnituras e dals furniturs da prestaziuns reconuschids.

Art. 34

Las furnituras ed ils furniturs da prestaziuns reconuschids ston far per mintga persuna cun impediments, ch'ellas ed els assistan, ina documentaziun da clienta u da client che cuntegna las parts essenzialas davart l'assistenza e davart il sustegn prestà. Las documentaziuns da clienta u da client ston vegnir tegnidas en salv durant almain 10 onns.

Documentaziun
da clienta u da
client

Art. 35

¹ Las furnituras ed ils furniturs da prestaziuns per l'integraziun sociala e professionala èn suttamess a questa lescha ed uschia a la surveglianza dal chantun.

Surveglianza

² Las furnituras ed ils furniturs da prestaziuns che vegnan sustegnids dal chantun èn obligads d'inoltrar in rapport annual ed in quint annual al chantun e da preschentar tut las infurmaziuns ch'èn necessarias per exequir la surveglianza e la controlla.

³ Il chantun po examinar da tut temp ils cudeschs, laschar prender invista dals mussaments tras la controlla da finanzas u tras ils organs dal departament e controllar la gestiun sco er far – sin basa da las retschertgas – cumparegliaziuns tranter las singulas furnituras ed ils singuls furniturs da prestaziuns.

VI. Reducziun e restituziun da las contribuziuns

Art. 36

Las contribuziuns pon vegnir reducidas:

Reducziun da las
contribuziuns

- a) per maximalmain 20 pertschient, sche documents na vegnan – areguard il cuntegn ed areguard il temp – betg inoltrads tenor las prescripziuns da l'uffizi competent;
- b) per fin a 100 pertschient, sche las prestaziuns fixadas na vegnan betg prestadas;
- c) per l'import dubel da l'import mess a quint che surpassa la participaziun als custs, sch'i vegnan mess a quint a las personas cun impediments accompagnadas custs che surpassan lur participaziun als custs tenor ils artitgels 14 e 27;

- d) per las contribuziuns ch'èn idas a perder tar personas che han lur domicil ordaifer il chantun, sch'ina garanzia per ils custs n'è betg vegnida dumandada dal chantun da domicil da questas personas per surpigliar la part dals custs da gestiun – inclusiv ils tschains da chapital e las amortisaziuns – da la dimora en il chantun.

Art. 37

Restituziun

¹ Contribuziuns retratgas senza dretg ston vegnir restituidas. Il dretg da pretender la restituziun surannescha 10 onns suenter il pajament da las contribuziuns.

² Sch'ina instituziun ch'è vegnida sustegnida dal chantun cun contribuziuns da cumpra u da construcziun vegn alienada da ses intent avant la spiraziun da 50 onns da gestiun, ston vegnir restituids 2 pertschient da la contribuziun pajada per mintga onn che manca. La regenza po conceder excepziuns.

³ L'obligaziun da restituir contribuziuns da cumpra e da construcziun sto vegnir inscritta en il register funsil sco restricziun da la proprietad da dretg public.

VII. Organisaziun e cumpetenzza

Art. 38

Far cunvegnas

Per promover personas cun impediments vegn la regenza autorisada en il rom da questa lescha da far cunvegnas da dretg administrativ cun auters chantuns, cun l'exteriur vischin e cun organisaziuns extrachantunals.

Art. 39

Il chantun sco purtader

En cas da basegn po il chantun endrizzar e manar atgnas purschidas per l'integraziun professiunala e sociala da personas cun impediments.

Art. 40

Contribuziuns d'innovaziun

Il chantun po finanziar models novs per l'assistenza ambulanta, parzialmain staziunara e staziunara da personas cun impediments durant ina fasa d'emprova limitada, sch'in giudicament qualifitgà da l'effect è garantì.

Art. 41

Protecziun da datas

¹ Per ademplir sias incumbensas legalas dastga l'uffizi cumpetent elavurar datas ch'èn spezialmain degnas da vegnir protegidas e manar systems per l'elavuraziun da datas adattads.

² Cun resalva da normas spezialas dastga el conservar datas da personas mo fintant che quai è necessari.

³ Sut la garanzia che la protecziun da datas vegnia observada po l'uffizi cumpetent incumbensar terzas persunas cun l'elavuraziun da datas da persunas ch'èn spezialmain degnas da vegnir protegidas.

VIII. Disposiziuns finalas e transitoricas

Art. 42

Cun l'entrada en vigur da questa lescha vegnan abolids ils artitgels 35 fin 65 da la lescha davart la promoziun da persunas cun impediments (lescha d'impedids; DG 440.000). Aboliziun dal dretg vertent

Art. 43

Permissiuns ch'èn vegnidas concedidas avant l'entrada en vigur da questa lescha restan valaivlas fin a lur scadenza. Permissiuns

Art. 44

Ils pajaments dal rest als custs da las furnituras e dals furniturs da prestaziuns renconuschids ch'èn resultads avant l'entrada en vigur da questa lescha vegnan fatgs tras il chantun en il rom dals meds ch'èn disponibels tenor il dretg vertent fin il pli tard 3 onns suenter l'entrada en vigur da questa lescha. Contribuziuns

Art. 45

A projects da construcziun, per ils quals igl è avant maun in conclus da la regenza davart contribuziuns garantidas ch'è vegnì prendì avant l'entrada en vigur da questa lescha, vegnan pajadas las contribuziuns d'investiziun tenor il dretg vertent, sch'i vegn inoltrà in rendaquint entaifer 5 onns suenter che questa lescha è entrada en vigur. Durant ina procedura da meds legals è quest termin sistì. Projects

Art. 46

La regenza relascha las disposiziuns executivas necessarias. Disposiziuns executivas

Art. 47

La regenza fixescha il termin che questa lescha entra en vigur. Entrada en vigur